

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul fondurilor europene nerambursabile

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Pentru perioada 2014-2020, România are la dispoziție peste 51 miliarde euro, conform Cadrului Financiar Multianual 2014-2020, din care alocarea pentru Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI) este de aprox. 35,2 miliarde euro, respectiv alocarea Fondului de Ajutor European pentru cele mai Defavorizate Persoane (FEAD) este de aprox. 497 mil euro, la care se adaugă Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA II), cu o alocare dedicată programului de cooperare transfrontalieră România – Serbia în valoare de aprox. 75 milioane euro. Alocarea pentru Politica de Coeziune, finanțată în cadrul FESI, este de aprox. 24,1 miliarde euro. La nivelul Uniunii Europene (UE), Politica de Coeziune reprezintă una dintre cele mai importante și mai complexe politici comunitare, având ca obiectiv principal reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale între diversele regiuni și statele membre.

În cadrul acestei politici, obiectivele specifice privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă sunt susținute prin contribuția fondurilor externe nerambursabile implementate prin bugete multianuale de 7 ani - perioade de programare.

În perioada de programare 2014-2020, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, termenul limită de eligibilitate a cheltuielilor este data de 31 decembrie 2023.

În acest context măsurile întreprinse de autoritățile române responsabile pentru gestionarea acestor fonduri vizează maximizarea absorbției, atingerea indicatorilor asumați prin programe și utilizarea cât mai eficientă a alocării UE cu efect în creșterea economică, recuperarea decalajelor de dezvoltare și în creșterea calității vieții cetățenilor.

Cadrul general de implementare a programelor 2014-2020 include mecanisme de finanțare, condiții de eligibilitate, cerințe vizând sistemele de management și control, prevederi specifice implementării fondurilor ca urmare a multiplelor situații de criză din

această perioadă de programare, precum și reglementări de închidere a perioadei de programare 2014 - 2020 în conformitate cu Orientările Comisiei Europene nr. 2022/C 474/01 referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) (2014-2020) publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în data de 14.12.2022, Capitolul II - Pregătirea, examinarea, și acceptarea conturilor, închiderea programelor operaționale și suspendarea plăților din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 347 din 20 decembrie 2013, precum și conform art.118 și 118 a) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Prezenta ordonanță de urgență se corelează cu reglementările europene și instituie o serie de măsuri necesare pentru a asigura închiderea programelor 2014-2020 pentru atingerea indicatorilor de program și maximizarea absorbției fondurilor UE.

2.2 Descrierea situației actuale

Fondurile aferente Politicii de coeziune sunt implementate prin Programul Operațional Infrastructura Mare, Programul Operațional Competitivitate, Programul Operațional Regional, Programul Operațional Capacitate Administrativă, Programul Operațional Asistență Tehnică, Programul Operațional Capital Uman. La acestea se adăuga și Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD) 2014-2020, finanțat din FEAD.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020 stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane în perioada de programare 2014 - 2020, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al acestor fonduri.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea

prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile stabilește măsurile pentru acordarea unui sprijin temporar aferent anului 2023 categoriilor de persoane vulnerabile, pentru a compensa prețul la energie indiferent de natura acesteia, respectiv energie electrică, energie termică furnizată în regim centralizat, gaze, butelie, butan, lemn de foc, rumeguș, cărbune, păcură, peleți, brichete, combustibili lichizi sau solizi și orice alte materiale de încălzire care pot fi utilizate la încălzirea locuințelor.

Conform prevederilor art. 23 alin. (1), sumele utilizate pentru serviciul de mandat poștal și utilizate de către beneficiarii sprijinului până la data expirării perioadei de valabilitate se includ în cereri de rambursare întocmite de către unitatea de implementare din cadrul MIPE, care se depun la datele prevăzute în contractele/ordinele/deciziile de finanțare la AM POCU, la AM POR, la AM POC, la AM POCA sau, după caz, la AM POIM.

Potrivit dispozițiilor alin. (2) al aceluiași articol, Cheltuielile incluse în cererile de rambursare se cuprind în declarațiile de cheltuieli întocmite de AM POCU, AM POR, AM POC, AM POCA sau, după caz, AM POIM, care se transmit Autorității de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor, nu mai târziu de ultima declarație de cheltuieli aferentă anului contabil 2023 - 2024.

Alineatele (1) și (2) ale articolului 23 au fost completate prin extinderea PO cu POC și POIM în ceea ce privește rambursarea sumelor utilizate pentru serviciul poștal și transmiterea declarațiilor de cheltuieli către Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor, prin Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 75/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile.

La alin. (3) al art. 25 sunt prevăzute următoarele: „(3) Categoriile de cheltuieli efectuate cu valoarea nominală a sprijinului pentru persoanele vulnerabile în vederea compensării prețului la energie, în perioada de valabilitate a acestuia, care nu pot fi decontate din fonduri externe nerambursabile pentru neîncadrarea în categoriile de cheltuieli eligibile, neîncadrarea în categoriile de beneficiari-țintă ai Programului operațional Capital Uman rămân cheltuieli definitive ale bugetului de stat”.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile reglementează unele măsuri pentru ajustarea prețurilor necesare actualizării costurilor investiției în contractele de achiziție publică/contractele sectoriale/acordurile-cadru, precum și în alte categorii de contracte, respectiv pentru ajustarea devizelor generale de investiții în cadrul contractelor de finanțare care au asigurate sursele financiare parțial sau integral din fonduri externe nerambursabile și din Planul național de redresare și reziliență al României.

Aceste reglementări reprezintă măsurile necesare pentru a asigura continuitatea proiectelor de investiții, în contextul crizelor multiple care au afectat piața construcțiilor din întreaga Uniune Europeană (criza provocată de conflictul militar din regiunea Mării Negre, criza generată de virusul SARS-CoV-2 a determinat) și au determinat creșteri de preț la materialele din construcții, afectând prețul ferm al contractelor de achiziție încheiate pentru cele trei categorii de contracte, și anume: contractele de lucrări și de

produse (livrare echipamente), respectiv contractele de servicii care au ca obiect realizarea studiilor de fezabilitate și/sau a proiectelor tehnice aferente infrastructurii publice și care includ studii geotehnice și/sau hidrogeologice.

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 reglementează cadrul general, privind măsurile, activitățile, condițiile și termenele generale care trebuie respectate de către toate structurile implicate în închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020 din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, precum și din Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane.

Sunt reglementate inclusiv măsurile specifice aplicabile la nivelul programelor proiectelor, în funcție de modalitatea de închidere a acestora, în baza Orientărilor Comisiei Europene nr. 2022/C 474/01 referitoare la încheierea programelor operaționale adoptate pentru a beneficia de asistență din partea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului social european, a Fondului de coeziune și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și a programelor de cooperare transfrontalieră din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) (2014-2020) publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în data de 14.12.2022.

Potrivit Regulamentelor UE aplicabile asistenței financiare nerambursabile a Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020, perioada de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul programelor se încheie la 31 decembrie 2023, iar Comisia Europeană va rambursa cheltuielile declarate până la data de 15 februarie 2025 (cu posibilitatea de prelungire până la 1 martie 2025 de către Comisie), când fiecare Stat membru are obligația transmiterii la Comisie a documentelor ce formează „pachetul de închidere”.

2.3 Schimbări preconizate

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020

În perioada de programare financiară 2014-2020, conform cadrului legal în vigoare, respectiv OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014 – 2020, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor, prin Autoritatea de Certificare și Plată, trebuie să asigure fondurile necesare finanțării programelor operaționale, inclusiv în situația indisponibilității fondurilor de la Comisia Europeană.

Ținând cont că, până la închiderea programelor operaționale, nu se pot identifica proiectele ale căror cheltuieli vor fi suportate de la bugetul de stat (respectiv care vor rămâne cheltuieli definitive ale bugetului de stat), fie ca urmare a considerării acestora ca fiind neeligibile, fie ca urmare a supracontractării, sumele transferate de Autoritatea de Certificare și Plată în conturile autorităților de management, reprezentând contravaloarea fondurilor europene, vor depăși sumele alocate în euro la nivel de program operațional. Astfel, este necesară reglementarea asigurării finanțării proiectelor din bugetul Ministerului Finanțelor-Actiuni generale în situația indisponibilității fondurilor de la Comisia Europeană și în cazul depășirii sumelor alocate în euro la nivel de program operațional, potrivit prevederilor art. 12, corespunzător fondurilor externe nerambursabile.

Pentru clarificarea prevederilor art. 10 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015, se propun următoarele modificări:

1. La articolul 10, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) sumele necesare asigurării, prin intermediul autorităților de management, a prefinanțării proiectelor pentru beneficiari, alții decât cei prevăzuți la art. 6 alin. (1) - (4) și (6), și/sau continuării finanțării proiectelor în cazul indisponibilității temporare a fondurilor europene și în cazul depășirii sumelor alocate în euro la nivel de program operational pentru proiectele încheiate potrivit art. 12, corespunzător fondurilor europene;”.

2. La articolul 27, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Autoritatea de certificare recuperează de la ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management

a) la data închiderii programului operațional, orice sume din categoriile prevăzute la art. 10 lit. a), transferate unităților de plată ca urmare a depășirii sumelor alocate în euro la nivel de program operational

b) până cel târziu la data închiderii programului operațional, orice sume din fonduri europene și din categoriile prevăzute la art. 10 lit. a), transferate unităților de plată care, ulterior plăților efectuate către beneficiari, nu au fost incluse sau au fost deduse de autoritatea de management/Autoritatea de certificare în/din cheltuielile eligibile declarate Comisiei Europene, ca urmare a sesizării unor nereguli, și nu au fost recuperate de la beneficiari”.

Modificarea este determinată de faptul că în perioada de programare financiară 2014-2020, conform cadrului legal în vigoare, respectiv OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014 – 2020, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor, prin Autoritatea de Certificare și Plată, trebuie să asigure fondurile necesare finanțării programelor operaționale, inclusiv în situația indisponibilității fondurilor de la Comisia Europeană.

Totodată, este necesară introducerea unei prevederi care să reglementeze mecanismul de reîntregire a sumelor utilizate de la bugetul de stat de către Autoritatea de Certificare și Plată, prin preluarea și modificarea art IV din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 105/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul fondurilor europene nerambursabile.

De asemenea, actul normativ permite beneficiarilor din cadrul Programelor Operaționale 2014-2020 Competitivitate, Regional și Capital Uman, alții decât cei prevăzuți la art. 6 și 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, să achite contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată până la data depunerii cererii de rambursare aferentă cererii de plată.

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile

Modificările vizează extinderea termenului până la care poate fi utilizat sprijinul acordat persoanelor vulnerabile pentru compensarea prețurilor la energie până la data de

31 martie 2024, creându-se în acest mod premisele pentru creșterea gradului de utilizare a fondurilor europene prin care se decontează acest tip de cheltuieli.

Pentru corelarea prevederilor alin. (1) și (2) ale art. 23 cu alin. (3) al aceluiași articol, referitoare la categoriile de cheltuieli efectuate cu valoarea nominală a sprijinului pentru persoanele vulnerabile în vederea compensării prețului la energie, care nu pot fi decontate din fonduri externe nerambursabile pentru neîncadrarea în categoriile de cheltuieli eligibile, este necesară modificarea acestuia din urmă, prin eliminarea referinței la Programul Operațional Capital Uman.

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile

Ordonanța de urgență 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile a fost publicată ca o măsură de urgență având în vedere criza provocată de conflictul militar din regiunea Mării Negre și criza generată de virusul SARS-CoV-2 care au afectat piața construcțiilor din întreaga Uniune Europeană.

Modificările aduse OUG 64/2022 prin OUG 66/2023 respectiv “(3) Rezerva de implementare pentru reechilibrarea contractelor se constituie inițial în procent de până la 23% din valoarea restului de executat a contractului de achiziție la momentul intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și poate fi utilizată numai pentru plata diferențelor de valoare de ajustare de preț rezultate din aplicarea celor două formule, respectiv dintre formula prevăzută la art. 17 sau, după caz, la art. 31 și formula prevăzută inițial în contract, fără a depăși pragurile stabilite la art. 8 și 18.” au fost introduse prin raportare, în special, la contractele majore de investiții (cum de altfel este și exemplificat în preambulul OUG nr. 66/2022 “având în vedere faptul că starea de fapt cuantificabilă a situației extraordinare este determinată de faptul că neimplementarea în regim de urgență a măsurilor propuse are drept consecință blocarea celor 32 de contracte de execuție de lucrări pentru autostrăzi și drumuri naționale (...)”

În ceea ce privește contractele aferente proiectelor finanțate prin Program Operațional Regional, acestea sunt încheiate în baza Legii 98/20016, în acest caz aplicarea prevederilor OUG nr.64/2022 realizându-se în temeiul art. 221 alin. (1) lit. c) din Legea 98/2016.

În anul 2021 a fost publicată Ordonanța Guvernului nr.15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică, prevedea la art. 3 alin. (1²) „Sumele suplimentare necesare pentru ajustarea prețului contractelor de achiziție publică/sectorială/de concesiune/ acordurilor-cadru de lucrări din cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile se suportă din bugetul proiectului de la capitolul diverse și neprevăzute sau economii de atribuire conform instrucțiunilor prevăzute la art. 5”. Astfel beneficiarii, ulterior introducerii formulei de ajustare prevăzuta de OG nr. 15/2021 respectiv Ordinele 1336/2021 și 2050/2021, au utilizat economiile rezultate în timpul derulării contractelor / sumele incluse în capitolul diverse și neprevăzute.

În acest caz în situația aplicării prevederilor OUG nr. 66/2023, în sensul decontării din rezerva de implementare strict a diferențelor de valoare de ajustare de preț rezultate

din aplicarea celor două formule, respectiv dintre formula prevăzută la art. 17 sau, după caz, la art. 31 și formula prevăzută inițial în contract, ar conduce la întâzieri majore în finalizarea contractelor, beneficiarii fiind obligați la identificarea unor surse de finanțare/decontare, nemaexistând, în cadrul proiectelor, sume disponibile pentru decontarea diferențelor rezultate din aplicarea formulelor de ajustare.

Eliminarea riscului de blocaj financiar la nivelul beneficiarilor cu consecințe negative asupra cash-flow-ului fiecărui proiect în condițiile în care data de 31.12.2023 reprezintă termenul limită pentru eligibilitatea din fonduri a cheltuielilor efectuate și plătite de beneficiari în cadrul proiectelor finanțate prin programele operaționale din cadrul financiar multianual 2014-2020,

Până în prezent, pentru proiectele finanțate prin Program Operațional Regional, nu a fost semnalată nicio situație în care prin aplicarea formulei de ajustare introdusă în contractul de lucrări / furnizare să se fi atins/depășit pragul de 50% din valoarea contractului.

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020

De asemenea, în vederea maximizării utilizării fondurilor 2014-2020, în corelare cu realizarea indicatorilor și atingerea obiectivelor stabilite la nivel de program, este acordată posibilitatea de a continua implementarea proiectelor în derulare, care în prezent au un grad redus de progres, dar care contribuie la îndeplinirea indicatorilor de program, creșterea gradului de utilizare a fondurilor UE și evitarea corecțiilor la închiderea programelor.

Semnarea contractelor de finanțare s-a realizat pe tot parcursul anilor 2022 și 2023 în vederea asigurării absorbției fondurilor UE alocate și evitării corecțiilor financiare pentru neîndeplinirea indicatorilor asumați.

Astfel, Programul Operațional Competitivitate a semnat contracte de finanțare, astfel încât există proiecte care nu au avut posibilitatea practică de a realiza minim 5% progres financiar. În cadrul Axei 1 au fost semnate 20 de contracte în 2022 (5 cu progres financiar sub 5%) și 25 de contracte în 2023 (5 cu progres financiar sub 5%). În cadrul Axei 2 au fost semnate 20 de contracte în 2022 (1 cu progres financiar sub 5%) și 1 contract în 2023 (1 cu progres financiar sub 5%). Având în vedere că procesul de evaluare/contractare pentru acțiunea 4.1.1 și 4.1.1 bis nu s-a încheiat încă, din 2164 proiecte contractate, doar 259 proiecte au un progres financiar mai mare de 5%, ca urmare impactul financiar pentru un număr de 1669 de proiecte care ar trebui reziliate, având un progres financiar mai mic de 5%, este de 2.418.505.030,06 lei (FDER+BS). Particularitatea proiectelor implementate în cadrul acțiunilor 4.1.1 și 4.1.1 bis este că se pot finaliza printr-o singură cerere de rambursare, trecând direct de la 0 la 100% progres financiar.

Impactul financiar cumulat pe cele 3 axe al aplicării art. 42 alin. (1) este de peste 500 de milioane de euro. AM POC nu a reziliat niciun proiect în baza art. 42 alin. (1), deoarece majoritatea proiectelor vor fi implementate până la sfârșitul anului 2023.

În ceea ce privește Programul Operațional Regional această exceptare de la aplicarea prevederilor art. 42 alin (1) este necesară în special pentru proiectele care au contracte de

achiziții în derulare și pentru care progresul financiar este determinat de finalizarea achiziției, existând premise pentru ca acesta să crească, prin continuarea implementării proiectelor. Astfel, este asigurată atât menținerea cheltuielilor declarate Comisiei Europene pentru aceste proiecte, cât și declararea în continuare a cheltuielilor efectuate de beneficiari până la finalul perioadei de eligibilitate a acestora, respectiv 31 decembrie 2023, conform prevederilor art. 65 alin. (2) teza întâi din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „(2) Cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din partea fondurilor ESI dacă au fost suportate de un beneficiar și plătite între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2014, oricare dintre aceste date este mai apropiată, și 31 decembrie 2023.

La nivelul POAT a fost necesară lansarea în luna august 2023 de noi apeluri în vederea asigurării utilizării în procent de 100% a alocării programului. Astfel, contractele/deciziile de finanțare au un impact semnificativ la nivelul întregului sistem de management al fondurilor europene, proiectele fiind dedicate rambursării cheltuielilor salariale pentru personalul din cadrul sistemului de management și control; operaționalizării ITI Valea Jiului și susținerii cheltuielilor necesare dezvoltării sistemului informatic SMIS 2021-2027. Mai mult, la nivelul POAT 2014-2020 nu a fost reziliat niciun proiect în baza art. 42, alin (1) din OUG nr. 36/2023.

Pentru a asigura aplicabilitatea generală a normei în cadrul Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020, este necesară eliminarea sintagmei "pentru care beneficiarii solicită finalizarea acestora ca proiecte nefinalizate și/sau nefuncționale", astfel încât să se asigure continuarea implementării și finalizarea tuturor proiectelor POR 2014- 2020, fără a se diferenția între categoriile de proiecte (etapizate, nefinalizate și nefuncționale).

De asemenea, în mod similar cu Programului Operațional Asistență Tehnică, se propune ca și la nivelul Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014- 2020 să se asigure premisele pentru continuarea derulării și finalizarea proiectelor, cu impact în asigurarea absorbției și în atingerea indicatorilor de program la nivelul instituțiilor administrației publice.

Pentru deblocarea unor situații apărute în procesul de implementare a unor proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile aferente cadru financiar 2014-2020, în special pentru Programul Operațional Regional 2014 - 2020, ținând cont de activitățile necesare a fi efectuate în contextul procesului de închidere a programelor operaționale pentru maximizarea utilizării fondurilor europene nerambursabile, precum și având în vedere că 31 decembrie 2023 este termenul limită pentru eligibilitatea din fonduri a cheltuielilor plătite de beneficiari în cadrul proiectelor finanțate în programele operaționale din cadrul financiar multianual 2014-2020, se propune la Art. V instituirea următoarelor reglementări:

Art. V - (1) În anul 2023, prin derogare de la prevederile art. 19 alin. (15) din Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se autorizează Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de Autoritate de management pentru Programul operațional Regional 2014-2020, să modifice creditele de angajament la poziția "Finanțare din FEN postaderare", cu încadrarea în sumele prevăzute prin decizia Comisiei Europene de aprobare a programului, inclusiv cu majorarea creditelor de angajament în conformitate cu

prevederile art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare. Acesta comunică Ministerului Finanțelor modificările efectuate, concomitent cu transmiterea anexelor modificate, însușite de ordonatorul principal de credite.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), în anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de Autoritatea de management pentru Programul operațional Regional 2014-2020, este abilitat să dezangajeze credite de angajament aferente angajamentelor legale încheiate în anul 2023 pe seama fondurilor naționale.

(3) Creditele de angajament rezultate din dezangajările prevăzute la alin (2) nu pot fi utilizate de ordonatorul principal de credite în calitate de Autoritate de management pentru Programul Operațional Regional 2014 – 2020 în vederea încheierii/ emiterii de noi angajamente legale.

În completarea prevederilor privind asigurarea fluxurilor financiare la nivelul programelor operaționale, se introduce **Art. VI** care instituie un mecanism mai flexibil de acordare a tranșelor de prefinanțare către beneficiari astfel încât să fie asigurate resursele financiare necesare pentru continuarea și finalizarea investițiilor cu finanțare europeană acordată prin programele 2014 – 2020, în lunile noiembrie și decembrie 2023. Reglementarea vizează asigurarea fondurilor necesare pentru plata facturilor emise la nivelul proiectelor până la data de 31 decembrie 2023, data limită pentru eligibilitatea cheltuielilor, urmând ca ulterior aceste sume să fie solicitate spre decontare Comisiei Europene. Propunerea vizează clarificarea, la alin. (1), a perioadei de aplicare a mecanismului de acordare a tranșelor de pre-finanțare în raport cu termenul limită de eligibilitate a cheltuielilor (31 decembrie 2023)

Totodată, este necesară, la alin (2) stabilirea momentului până la care se asigură justificarea tranșelor de pre-finanțare acordate potrivit alin (1), respectiv "inclusiv la cererea de rambursare finală".

Prin proiectul de act normativ este totodată reglementată, la **Art VII**, abrogarea alin. (5) de la articolul 35 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020, pentru a permite acordarea de prefinanțare suplimentară și beneficiarilor proiectelor etapizate pentru care etapa I a proiectului este finanțată din Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020. Măsura este necesară pentru a asigura și la nivelul acestor beneficiari resursele financiare necesare pentru continuarea și finalizarea investițiilor.

În situația neadoptării măsurilor prevăzute de actul normativ, realizarea indicatorilor și atingerea obiectivelor stabilite la nivelul programelor 2014-2020 ar putea fi afectate semnificativ, cu impact asupra atingerii țintelor de absorbție stabilite la nivel național.

Astfel, este necesară adoptarea de urgență a unor măsuri pentru a asigura un flux financiar corespunzător necesităților de la nivelul beneficiarilor astfel încât să fie maximizată utilizarea fondurilor în cadrul proiectelor până la data limită de eligibilitate – 31 decembrie 2023.

Neadoptarea măsurilor preconizate, în regim de urgență, va avea impact negativ din perspectiva riscului de nefinalizare de către beneficiari a obiectivelor de investiții finanțate

prin Politica de Coeziune, cu aplicarea de posibile corecții financiare în cazul neîndeplinirii indicatorilor de program asumați.

2.4 Alte informații *)

*Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic **)*

- 3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ**
- 3.2 Impactul social**
- 3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului**
- 3.4. Impactul macroeconomic**
- 3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici**
- 3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat**
- 3.5. Impactul asupra mediului de afaceri**
- 3.6 Impactul asupra mediului înconjurător**
- 3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării**
- 3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile**
- 3.9. Alte informații**

*Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri ***)*

- În mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						

(Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

A fost obținut acordul Companiei Naționale "Poșta Română" - S.A., prin adresa nr. 116.1/7063/10.11.2023.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

A fost realizată procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul de act normativ a fost transmis pentru consultare structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, solicitându-se punct de vedere de la Asociația

Comunelor din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, respectiv de la Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România. Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România a formulat observații prin adresele nr. 3639/08.11.2023 și nr. 3831/09.11.2023. MIPE a comunicat răspuns prin adresele nr. 880/RNS/2023.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ – Proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1072/2023.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social - Proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.7680/2023.
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

A fost solicitat punctul de vedere al următoarelor autorități: Curtea de Conturi a României și Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României. Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României a comunicat faptul că nu are observații, prin adresa nr. 202306/DV/10.11.2023.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, având în vedere urgența definitivării sistemului de management și control pentru programele operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027, în vederea evitării întârzierilor în demararea implementării acestora care ar avea consecințe grave asupra absorbției și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 03.11.2023.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul fondurilor europene nerambursabile, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL OLACIU